

УДК 373.07:005.5(045)

Сівак А.М.
студентка 2 курсу,
освітній ступінь «магістр»,
спеціальність «Освітні, педагогічні науки»,
Мукачівський державний університет
Розман І.І.
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В статті обґрунтовано актуальність управління в діяльності та інноваційному розвитку сучасного закладу загальної середньої освіти. Розкрито сутність поняття «планування», його значення в системі управління закладом загальної середньої освіти.

***Ключові слова:** планування; управління; самоаналіз діяльності; планування діяльності.*

The article substantiates the relevance of management in the activities and innovative development of a modern general secondary education institution. The essence of the concept of "planning", its significance in the management system of general secondary education is revealed.

***Key words:** planning; management; self-analysis of activity; activity planning.*

На сучасному етапі розвитку суспільства відбуваються зміни, що потребують інноваційних підходів у системі загальної середньої освіти. Реформування освіти починається насамперед із змін в управлінні освітою а ефективність освітніх процесів залежить від ефективності управлінської діяльності.

На всіх стадіях розвитку закладів загальної середньої освіти наукові школи та науковці особливу увагу зосереджували на функції планування як підготовчому етапі управлінської діяльності керівника. І це не випадково, оскільки в плануванні реалізується не лише цільовий компонент освітнього процесу як системи, але й аналіз прогнозування внутрішнього і зовнішнього

середовища школи, потреб і можливостей, вироблення різноманітних концепцій, самоаналіз ефективності планування тощо [1].

Питання управління закладом загальної середньої освіти розглядалися В. Бондарем, Є. Березняком, Г. Дмитренком, Ю. Конаржевським, Л. Даниленко, Г. Єльніковою, Н. Островерховою, М. Сунцовим, В. Лазаревим, В. Масловим, М. Поташником, Є. Хриковим, Г. Федоровим та ін.

Управлінську діяльність регулюють такі нормативно-правові документи: Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті, законотворчі документи щодо експериментальної та інноваційної діяльності в закладах загальної середньої освіти, тощо. Але нормативно-правові документи в повній мірі не забезпечують керівника закладу освіти інструментами для підтримки його діяльності щодо розвитку закладу освіти. Тому, особливо актуальною в управлінській діяльності постає проблема здійснення дієвого, ефективного планування діяльності закладів загальної середньої освіти, – створення планів роботи, які поєднують стабільне функціонування педагогічної системи і її розвиток, показували усі важливі відмінності, які дозволяють закладу освіти бути успішним, привабливим та конкурентоспроможним у галузі освітніх послуг [2, с.151-157].

Реформування системи освіти завжди починаються з певних змін в її управлінні та управлінні закладом загальної середньої освіти, що пов'язано з безперервним пошуком оптимального розв'язання складних економічних та соціально-політичних проблем [3].

Як показує практика, оновлення в освіті доцільно розпочинати із дошкільного закладу, закладу загальної середньої освіти. Школа – система спільної діяльності вчителів, учнів, батьків, громадськості. Управляючи нею, керівнику необхідно визначити, яких результатів хоче досягти, проаналізувати, які є для цього можливості, визначити заходи та передбачити наслідки. Управління – це процес планування, організації, мотивації і контролю, необхідний для формулювання і досягнення мети організації [3, с.125].

Планування, це процес розроблення і відбору цілей розвитку організації та прийняття рішень та їх виконання. В системі управління закладом освіти планування роботи займає одну з головних його функцій. Від правильно спланованої роботи залежить ефективність навчально-виховного процесу в закладі загальної середньої освіти. Як функція, планування – поширена управлінська дія. Безперечно, вона є практичною, оскільки має розрахунковий потенціал, найбільш наближений до реальних можливостей об'єкта. Водночас

планування – дещо ідеальне, оскільки стосується майбутнього об'єкта. Тому воно, як управлінська дія, не дає абсолютної гарантії досягнення запланованої ефективності управлінських рішень. Ця якість забезпечується завдяки виконанню трьох прикладних функцій: регулювання, координації та контролю [4, с.38].

Процес планування включає в себе розробку змісту та послідовності дій для досягнення поставлених завдань, мети, перспектив управління. Процес планування здійснюється на певний період з визначенням певних виконавців.

Планування, це постійний вплив суб'єкта управлінської діяльності на соціальний об'єкт для досягнення мети, забезпечення нормального функціонування та розвитку закладів загальної середньої освіти з урахуванням змін зовнішнього і внутрішнього середовища.

Забезпеченню ефективності планових дій керівника закладу освіти сприяє розроблення управлінського циклу планування. Його основою є аналіз результатів роботи за попередній період діяльності. На сучасному етапі розвитку закладів загальної середньої освіти доцільно використовувати для самоаналізу модель САФ, SWOT-аналіз, що сприяють всебічній характеристиці досягнутих результатів. Модель САФ (Common Assessment Framework – загальна схема оцінювання) сприяє визначенню цілісної картини організації та формує комплексний підхід до аналізу її діяльності. До оцінки ключових результатів відносяться: визначення ступеню досягнення головної мети, оцінка впливів на зовнішнє оточення, ефективність використання всіх ресурсів, задоволення інтересів та потреб учасників навчально-виховного процесу в закладі освіти [5, с.150-153]. Ця модель є механізм самооцінки організації з метою аналізу роботи та покращення її діяльності.

Отже, удосконалення навчально-виховного процесу залежить від якості планування всієї діяльності школи. Процес управління вимагає від того, хто його здійснює, вміння планувати на результат, регулювати навчально-виховний процес в закладі загальної середньої освіти, вибирати такі дії, які забезпечували б ефективність виконання визначених завдань. Планування, як початкова стадія управління, охоплює: перспективну діяльність колективу та поточну діяльність. Планування – не одноразовий процес а постійний. Цей процес періодично повторюється, тому, що після досягнення мети заклад освіти не припиняє свого існування, а ставить перед собою нові завдання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Панченко А. Управління діяльністю загальноосвітнього навчального закладу б планування. – Режим доступу: <file:///C:/Users/user/Desktop/%D0%A3%D0%9F%D0%A0.pdf>
2. Майсак О.С. SWOT-анализ: объект, факторы, стратегии. Проблема поиска связей между факторами // Прикаспийский журнал: управление и высокие технологии. – 2013. – №1 (21). – С. 151-157.
3. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: нав. посіб. / Є.М. Хриков. – К.: Знання, 2006. – 365 с.
4. Макарова Т.М. Навчальний процес: планування, організація та контроль. – Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. – 160 с. – С.38
5. Чикаренко І.А. Менеджмент-орієнтовані підходи, моделі та інструменти розв'язання проблем місцевого інноваційного розвитку «Економіка і менеджмент – 2013»: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф. (24-25 квіт. 2014 р. у 6 т.). – Дніпропетровськ, Біла К.О. – 2014. – Т.6. – С.150-153

УДК 159.944.4:615.851-055.26]:159.922.76 (045)

Скопа С.І.

здобувач ОС «Магістр», спеціальності «Психологія»,

Мукачівський державний університет

Ямчук Т.Ю.

кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології,

Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОКОРЕКЦІЇ СТРЕСУ В МАТЕРІВ ДІТЕЙ ІЗ МЕНТАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

У статті розглянуто ознаки стресу та ресурсного вигорання. Особливості стресових станів у матерів дітей із ментальними порушеннями (ЗПР, РАС, СДУГ і т.д.). Визначено необхідні напрямки та їх доцільність при наданні психокорекційної допомоги таким матерям.

Ключові слова: *стрес, ресурсне вигорання, матері, ментальні порушення (ЗПР, РАС, СДУГ), психокорекційна програма, методи.*

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>